

Các quốc gia ven Biển Đông sẽ đấu tranh quyết tâm trong các vấn đề tài nguyên, các kho lưu trữ tài liệu và trên bản đồ.

Các quốc gia trong khu vực Biển Đông từ lâu đã sử dụng các bản đồ như một biện pháp đ

-
- đ
-
- u tranh ch
-
- quy

□
n. Cho đ
□
n nay, th
□
m chí nó có th
□
đ□
□
c ví nh□ m
□
t môn th
□
thao. Vào tháng 6, Vi
□
t Nam đã tr□ng bày m
□
t s
□
các b
□
n đ
□
c
□
c
□
a mình t
□
i m
□
t tri
□
n lã
□
H
□
i Phòng. Vào tháng 9, chính ph
□
Philippines và □ài Loan đã m
□
các cu
□
c tri
□
n lã

Manila và Đài B
c đ
trình bày các tài li
u v
i hy v
ng nh
m thúc đ
y yêu sách c
a mình
Bi
n ông. Trên gi
y t
, yêu sách c
a Đài Loan gi
ng h
t nh c
a Trung Qu
c, kh
ng đ
nh ch
quy
n đ
i v

□
i ph
□
n l
□
n Bi
□
n ông b
□
ng m
□
t đ
□
ng ch
□
U r
□
ng l
□
n huy
□
n bí - đi
□
u này đã làm các n
□
c láng gi
□
ng r
□
t lo ng
□
i. Chính vì th
□
, tài li
□
u lu tr
□
c
□
a ài Loan thu hút đ
□
c khá nhi
□
u s
□
quan tâm. H n th

□
n
□
a, vi
□
c Đài Loan làm rõ yêu sách c
□
a mình s
□
tr
□
thành m
□
t tr
□
ng
□
i v
□
i Trung Qu
□
c.

Bộ tàng Đài Bắc lên đầu tiên trưng bày một phần nhữ trong các tài liệu lưu trữ c
a T
□
ng Gi
□
i Th
□
ch mà Qu
□
c Dân □
□
ng mang theo khi tháo ch
□
y □
□
ng C
□
ng s
□
n c
□

a Mao Tr

□

ch ộng t

□

i đ

□

o ài Loan vào năm 1949. Phát bi

□

u t

□

i bu

□

i l

□

khai m

□

c, T

□

ng th

□

ng ài Loan Mã Anh C

□

u đã làm rõ yêu sách mà chính ph

□

Qu

□

c Dân □

□

ng đ ra vào năm 1947 – đó là kh

□

ng đ

□

nh ch

□

quy

□

n đ

□

i v

□

i các hòn đ

□

o b

□

Nh

□

t B

□

n chi

□

m đóng trong th

□

i k

□

Chi

□

n tranh Th

□

gi

□

i th

□

hai. Khác v

□

i Trung Qu

□

c khi n□

□

c này ch□a bao gi

□

tuyên b

□

m

□

t cách rõ ràng v

□

vi

□

c mình yêu sách nh

□

ng gì trong đ□

□

ng ch

□

U – đ

□

o, đá, bãi c

□

n, r

□

n san hô, cá, d

□

u m

□

, khí đ

□

t hay vùng n

□

c – hay ch

□

các hòn đ

□

o, ông Mã ch

□

ra m

□

t cách rõ ràng r

□

ng yêu sách này ch

□

gi

□

i h

□

n đ

□

i v

□

i các đ

□

o và vùng n

□

c li

□

n k

□

trong kho

□

ng t

□

3 đ

□

n 12 h

□

i lý. Ông Mã cng tuyên b

□

“không h

□

Lu
[
t Bi
[
n (UNCLOS), “đ
[
t th
[
ng tr
[
bi
[
n”. Các th
[
c th
[
đ
[
t đ
[
c h
[
ng vùng lãnh h
[
i r
[
ng 12 h
[
i lý; các đ
[
o có kh
[
n[ng duy trì s
[
s
[
ng có thêm “vùng đ
[
c quy
[
n kinh t
[
” (EEZ) r
[
ng 200 h
[

lý. Vì v

□

y, th

□

m chí n

□

u t

□

t c

□

các đ

□

o đ

□

u thu

□

c Trung Qu

□

c – bên c

□

nh nh

□

ng yêu sách ch

□

quy

□

n c

□

a ài Loan, Philippines, Vi

□

t Nam, Malaysia và Brunei – vi

□

c phân đ

□

nh ranh gi

□

i c

□

a các vùng EEZ này cũng s

□

vô cùng khó khăn và không th

□

bao tr

□

n toàn b

□

□
v
□
ng s
□
gây áp l
□
c lên Trung Qu
□
c bu
□
c n□
□
c này gi
□
i thích và th
□
m chí là thay đ
□
i l
□
p tr□
□
ng c
□
a mình. Đây là m
□
t ph
□
n trong các n
□
l
□
c c
□
a M
□
nh
□
m ng□n ch
□
n xung đ
□
t trên bi
□
n, m

t tụy

n đ

ng bi

n tr

ng y

u chuyên ch

ph

n l

n hàng hóa thặng m

i c

a th

gi

i. M

không đ

ng v

bên nào trong các tranh ch

p lãnh th

những đ

l

i cho Trung Qu

c vì đã làm gia tăng cường th

ng khu v

c.

Bà Glaser cho rằng yêu cầu của Mã đã đặt ông Mã và các trợ lý của mình vào một
v
th
vô cùng khó x
. Trung Qu
c luôn kh
ng đ
nh Đài Loan là m
t ph
n lãnh th
c
a mình và tuyên b
s
s
d
ng v
c đ
chi
m l
i n
u nh Đài Loan chính th
c tuyên b
đ

□
c l
□
p tách kh
□
i Trung Qu
□
c. Và m
□
t trong nh
□
ng d
□
u tích cu
□
i cùng c
□
a vi
□
n t□
□
ng không có gì ngoài “m
□
t Trung Qu
□
c th
□
ng nh
□
t” là vi
□
c ài Loạn tuân th
□
theo các yêu sách lãnh th
□
c
□
a Trung Qu
□
c.

Ông Mã đã gọt đi khả năng hợp tác với Trung Quốc trong việc đưa ra một yêu sách chung, nhưng cũng không th

□

V
□
l
□
i biên gi
□
i ài Loan mà khôn
g b
□
Trung Qu
□
c coi là đi theo ch
□
nghĩa
ly k
hai. Nhi
□
m k
□
t
□
ng th
□
ng sáu n m c
□
a ông Mã đ
□
c đánh d
□
u b
□
ng
vi
□
c c
□
i thi
□
n đáng k
□
trong m
□
i quan h
□
v
□

i Trung Qu

□

c. Ông Mã s

□

không mu

□

n đi

□

u này b

□

h

□

y ho

□

i b

□

i v

□

n

đ

□

Bi

□

n Ông. D

□

i th

□

i c

□

a ông Mã, ài Loan đang l

□

ng l

□

xây d

□

ng m

□

t c

□

ng bi

□

n đ

□

l

□

n đ

tri
n khai tàu chi
n t
i đ
o Ba Bình, hay Thái Bình – hòn đ
o l
n nh
t thu
c Qu
n đ
o Tr
ng Sa. Tuy v
y, ông Mã đã im l
ng trong h
u h
t các v
n đ
khác. Hi
n t
i, ông Mã ch
c ch
n đang hy v
ng Trung Qu

-
- c s
-
- coi nh
-
- ng l
-
- i gi
-
- i thích c
-
- a ông ch
-
- mang tí
- nh pháp lý và vô giá tr
-
- .

Phản ứng tài liệu lưu trữ vẫn còn là bí mật, và người Trung Quốc từ lâu đã bày tỏ ý
mu
□
n đ

□
c ti
□
p c
□
n nh
□
ng tài li
□
u này. M
□
t vài quan ch
□
c c
□
p cao Trung Qu
□
c đã có m
□
t t
□
i bu
□
i khai m
□
c tri
□
n lãm. Tuy v
□
y, theo Michael Gau, m
□
t chuyên gia v
□
lu
□
t bi
□
n t
□
i □
□
i h
□
c H
□
i d□□n

g Qu
□
c gia □
ài Loan, nh
□
ng quan ch
□
c này không m
□
y quan tâm đ
□
i v
□
i nh
□
ng hi
□
n v
□
t đã đ□
□
c gi
□
i m
□
t đ
□
tr□ng bày, bao g
□
m m
□
t t
□
m
□
nh đen tr
□
ng ch
□
p t
□
m bia ch
□
quy
□
n

đ
đ
o Ba Bình t
n 1946. Thay vào đó, h
mu
n bi
t v
vi
c "li
u ài Loan s
ng h
đ
ng ch
U hay b
đe do
ph
i nghe theo M
."

Câu tr ị, có v ị bao g ịm c ị hai. Ông Mã không h ị đ ị c ị p t ị đ ị ng ch ị U hay
tính h ị p
pháp c
a yêu sách này. ị
ng ch
ị

U đã tr

□

thành m

□

t bi

□

u t□

□

ng v

□

lòng yêu n□

□

c

□

Trung Qu

□

c - ví d

□

vi

□

c đ□

□

ng này đ□

□

c in trên các b

□

n đ

□

trong h

□

chi

□

u Trung Qu

□

c - nh□ th

□

đó là m

□

t b

□

ng ch

□

ng l

□

ch s

□

lâu đ

□

ì rõ ràng cho các yêu sách c

□

a n□

□

c này. Trên th

□

c t

□

, trong cu

□

n sách m

□

ì xu

□

t b

□

n "Bi

□

n ình: Cu

□

c đ

□

u tranh quy

□

n l

□

c

□

Châu Á" c

□

a mình, Bill Hayton đã ch

□

ra m

□

t cách rõ ràng r

□

ng, ngu

□

n g

□

c c

□

a các yêu sách này là phi l

□

ch s

□

, phi khoa h

□

c và vô c□n c

□

. R

□

t nhi

□

u b

□

n đ

□

c

□

h□n c

□

a Trung Qu

□

c v

□

biên gi

□

i phía nam c

□

a n□

□

c này ch

□

đ

□

n Qu

□

n đ

□

o Hoàng Sa, là n□i n

□

m

□

đi

□

m c

□

c b

□

c c

□

a Bi

□

n Đông và công đ

□

c Vi

□

t Nam yêu sách ch

□

quy

□

n. Năm 1933, t

□

c gi

□

n v

□

i vi

□

c ng

□

i Pháp kh

□

ng đ

□

nh ch

□

quy

□

n xa h n xu

□

ng phía Nam đ

□

n Qu

□

n đ

□

o Tr

□

ng Sa, các nhà v

□

b

□

n đ

□

ng
i Trung Qu
c đã m
r
ng yêu sách ch
quy
n xu
ng t
i Bãi c
n James, n i mà h
ngh là m
t hòn đ
o n
i trên m
t n
c nh ng th
c t
l
i ch
là m
t th
c th
chìm
i

g
n Borneo.

Năm 1936, đường ch U xuất hiện. Đường này bao gồm 11 đôn và là c s cho
đ

yêu sách c

a Qu

c Dân

ng. Năm 1953, nh

m th

hi

n tình c

m h

u ngh

v

i

ng C

ng s

n Vi

t Nam anh em, nh

ng nhà lãnh đ

o m

i c

a

ng C

□

ng s

□

n Trung Qu

□

c đã xóa đi 2 đo

□

n thu

□

c V

□

nh B

□

c B

□

. Và khi Trung Qu

□

c đ

□

trình m

□

t b

□

n đ

□

chính th

□

c lên Liên H

□

p Qu

□

c vào n[m 2009, nó là m

□

t “đ

□

ng đ

□

t chín đo

□

n”. N[m ngoài, m

□

t đo

□

n th

□

m
i
i đã đ
c v
thêm nh
m th
hi
n ài Loan c ng n
m trong ph
m vi c
a đ
ng ch
U.

Bìa nào là chính xác?

Nếu Trung Quốc chấp nhận cách giải thích của ông Mã, thì ít nhất đó cũng sẽ mất đi
m sáng cho các tranh ch
p ph
c t
p và b
t
c hi
n nay. Tuy v

□
y, dù khá nhi
□
u h
□
c gi
□
Trung Qu
□
c có khuynh h□
□
ng đ
□
ng tình v
□
i quan đi
□
m c
□
a ông Mã, gi
□
i ch
□
c Trung Qu
□
c l
□
i không h
□
t
□
ra v
□
i vẫn trong vi
□
c chính th
□
c th
□
a nh
□
n v
□
n đ
□
này. Và k

□
c
□
khi Trung Qu
□
c th
□
c s
□
ch
□
p nh
□
n, thì vi
□
c đi đ
□
n đ
□
c m
□
t gi
□
i pháp cho các tranh ch
□
p v
□
n còn khá xa v
□
i. UNCLOS ch
□
có th
□
phân x
□
đ
□
i v
□
i các vùng n
□
c g
□
n li
□
n v

đ
i đ
đ
o, ch
đ
không th
đ
xác đ
đ
nh ch
đ
quy
đ
n đ
đ
i v
đ
i chính các hòn đ
đ
o đó. Các b
đ
n đ
đ
c
đ
a Trung Qu
đ
c không ph
đ
i là tài li
đ
u duy nh
đ
t, còng không ph
đ
i là ngu
đ
n đáng tin c
đ
y nh
đ
t. M
đ
t trong nh
đ
ng b

đ
n đ
đ
c trng bày
Manila th
hi
n lãnh th
Philippin bao g
m Bãi c
n Scarborough, m
t th
c th
đ
c sáp nh
p vào Trung Qu
c trong n m 2012. B
n đ
này đ
c v
t
n m 1636, xu
t hi
n tr
c b

đ
n đ
đ
ng chín đ
n t
i h n ba th
k
.

Bài viết được đăng lên đầu tiên trên trang [**The Economist**](#).

Tuấn Việt (dịch)

Minh Ngọc (hiệu đính)